

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4099/2019
09.07.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., село ..., чији су пуномоћници Соња Мишковић и Владимир Мишковић, адвокати из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4775/2018 од 25.07.2018. године, исправљене решењем истог суда Гж 4775/2018 од 08.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 09.07.2020. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца, изјављеној против одлуке из става првог изреке у делу којим је одбијена жалба тужиоца и потврђена првостепена одлука у ставу другом изреке, става другог и става трећег изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4775/2018 од 25.07.2018. године, исправљене решењем истог суда Гж 4775/2018 од 08.02.2019. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца, изјављена против одлуке из става првог изреке у делу којим је одбијена жалба тужиоца и потврђена првостепена одлука у ставу другом изреке, става другог и става трећег изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4775/2018 од 25.07.2018. године, исправљене решењем истог суда Гж 4775/2018 од 08.02.2019. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог основног суда у Београду П 10591/17 од 23.04.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан је тужени да исплати тужиоцу збирни износ од 1.185.137,86 динара, на име неисплаћених пензија за период од 16.01.2012. године до 31.12.2017. године, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, све ближе одређено у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да му на име неисплаћених пензија, за исти период, исплати додатни износ од 1.175.232,60 динара, са припадајућом каматом. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба на име разлике у пензији за период од 01.03.1999. године до 15.01.2012. године у износу од 2.516.819,64 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 348.935,00 динара, са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршност па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4775/2018 од 25.07.2018. године, исправљеном решењем истог суда Гж 4775/2018 од 08.02.2019. године, ставом првим изреке, делимично су одбијене као неосноване жалбе странака и потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П 10591/17 од 23.04.2018. године у ставовима првом и другом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртом изреке, тако што је обавезан тужени да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 239.701,00 динара, са припадајућом законском затезном. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу у коме није успео у спору, тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога, са предлогом да се о његовој ревизији одлучује на основу члана 404. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Према ставу 2. истог члана, о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Побијаним делом другостепене пресуде потврђена је првостепена пресуда у делу којим је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му исплати новчане износе на име неисплаћених пензија за период од 16.01.2012. године до 31.12.2017. године, због умањења за износе пензија које је у том периоду тужилац примао на Косову од косовске пензијске администрације.

По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају нису испуњени услови предвиђени чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку да би се дозволило одлучивање о посебној ревизији тужиоца, са циљем да се на тај начин уједначи судска пракса.

Пресуда Врховног касационог суда Рев 974/2012 од 07.03.2013. године, на коју се тужилац позива у ревизији, донета је у спору у којем није био истакнут материјалноправни приговор застарелости потраживања од стране туженог, а како суд на застарелост не пази по службеној дужности, то се ова пресуда не заснива на истом чињеничном и правном стању на којем је заснована побијана другостепена пресуда, те иста није релевантан пример различите судске праксе.

Такође, пресуда Европског суда за људска права Грудих против Србије од 17.04.2012. године (представка број 31925/08) не суспендује примену правила о застарелости тужиоцевог потраживања. У пресуди Европског суда за људска права Скендери и други против Србије од 27. јула 2017. године (по представкама бр. 15090/08, 27952/10, 35372/10, 35374/10 и 47575/12), Европски суд за људска права примећује да је трогодишњи рок у питању (питање које се није поставило у случају Грудих) био предвиђен чланом 376. Закона о облигационим односима и стога законит,

јер је служио легитимном циљу, односно обезбеђивању правне сигурности и правоснажности (исто у предмету Чекић и др. против Хрватске-представка број 15085/02, у односу на трећег и четвртог апликанта).

С обзиром на изложено, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке ове одлуке.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку је прописано да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

У конкретном случају, тужба ради накнаде штете поднета је 03.03.2015. године. Вредност предмета спора побијеног дела представља износ од 1.175.232,60 динара, за који је правноснажно одбијен тужбени захтев, а који износ по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе износи 9.959,00 евра.

Имајући у виду да вредност предмета спора побијеног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност од 40.000 евра, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то је применом члана 413. Закона о парничном поступку ревизија тужиоца одбачена, као недозвољена, у ставу другом изреке ове одлуке.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић